

نخسی هېرسىدە 15 غۇرۇشىدە.
سەھلىكى پۇسته ايلە 7,5 لىرا .
(اجنى مملکەتكەر اىچىن 5,7 دولار).

ابونە داعلان اپشىرى اىچىن استانبول بۇرۇستە
مراجعت ايدىلەر .
يازى اپشىرىنىڭ مرجى آنقرە مەرىتىدەر .

حەيات

ميانە داڭماھىان . . دىباھ داھا چۈرە مەبات قاتالم 1 . . .
- بىچە -

4 نجى جلد

آنقرە 16 ، آغستوس ، 1928

صايى : 90

ادارە مرکزى :
استانبول جادەسىنە آنقرە
انقرەدە ، معارف ايمىنكى يائىندەكى دائرة

استانبول بۇرۇسى :
استانبولدە ، آنقرە جادەسىنە 87 نومۇرۇدە
دانگە مخصوصە

مصاحبه :

حەرف اقلاقىي معارف سەفر لەكىدىر

يىك حەرفلى Miz توركىيە خلقنە نەقادار كىنىش بىر صورتىدە يايپىلىرىسى او درجه رصانىت پىدا اىدە. جىكىدر. بۇ اقلاقىي ئامالامق وظيفەسىنى درعەهدە اىلەين بوكۇنكى نسل بۇ وظيفەسىنى ياباركىن لازم كەن معلوماتى دە يايىش وياخود او معلوماتى اكتساب اىچىن لازم كەن واسطەلەرى خلقە او كەرەتىش او لاچىقدەر. الفبەمىزى يىلشىرىمك خاق معارف يامق دىمكىدر. جەھورىتىدەن بىرى باشلانان كىيف معارف فعالىتى حەرف اقلاقىيلى دەھاقۇتلە آرتاجق، دەھامسۇدە تىيىجە ويرە جىكىدر. او نك اىچىن حەرف اقلاقىي معارف سەفر لەكىدىر. مەدەنلىكەن معناسى فەكر و سەرانسەر سایەسىنە طبىيەتە حاكمىلىق جەھى او لەيغۇنە اینانانلار اىچىن بوسىر بىرلەن قارشىسىنەڭ درىن ھېجانى دويمىقىن، بۇ فعالىتە نەدرجه متواضعانە او لورسە او لىسون قارىشىم قادار طبىيە بىرىشى او لاماز.

بو سەفر بىرلەن ئاك مەم وظيفەيى معلمەرە تىخىمەل ايدىيور. ھەزمان مەلکەتكەنە مەدەنلىت و سەرانسەر سایەسىنە يايق اىچىن فدا كارلەنە چالىشان بوكۇنكى معلم كەنلەسى، مەفكۇرەلىرىنىڭ تىخىقى اىچىن ئاك اي بر فەرسىتىلىرىنىڭ كېرىمىش او لوپىورلە. حەرف اقلاقىي ئامالامق اىچۇن يايپىلاجق جەھد او قوما و يازماي و بۇ واسطە ايلە طبىيەت او زىرىنە مۇئىر فەكرلىرى نەشى دىمكىدر. بو كون عمرىنى بۇغا يەھە حەسر ايدىلە جەڭ مساعىدىن داھاتاڭلى نەياش او لاپىلە؟

محمد امين

يايپىلاجق كىيف فعالىت معارفڭ تەممىمىي وىيىكى فەكرلەن تىرىدىمك او لاچىقدەر . حەرف اقلاقىنندن صوڭرا عرب حەرفلىنى او كەرەنگىزىن مەكتىبىن چىقاچق او لان مەستقىبل نسل اىچىن ملى كەتبخانە وجودە كەتىرمك اھالى قابىل او لىسايان ير وظيفە او لاچىقدەر . اسکى كەتابلەر مىانىندە ملى كەتبخانە من اىچىن الزم او لان اثرلىرى يىكىدىن نېچىع ايتىرىمك، ملى كەتبخانە منى ھەصۇر تەلە زەنگىنلەشىدىرىمك مجبورىتىدەيىز. تورك الفبەسىنەن حەصولە كەله جەڭ مەسۇدە تىيىجەيى تىخقى ايتىرىمك مەفكۇرەسى ملى عرقانىزى زەنگىنلەشىدىرىمك، نشرىاتى حايمە ايلەمك عزمنى آرتىراچىقدەر. بوندن چوق خىرىلى تىيىجەلەر حاصل او لاچىقدەر . كېن سەنە معارف و كەلتىرى بودجەستە نەشىرىيات اىچىن يوزبېك لىرا تىخىصىقات قويىدىلىنى زەمان بعض طەرفلەنەن اعتراضلە يو كەشمەش و نشرىاتى حايمە اىچىن قۇنۇلان بۇ پارانك فەضلە اولەيغىي ادعاىسى بىلە ايدىرى يە سورولىشدى. حەرف اقلاقىنىڭ مەسۇدە تىيىجە سەنە ايمان ايدەن ھەر كس آرتىق بونك او ناون بىش مىلى فەضلە تىخىصىقات قۇنۇلماسى طبىيە كورە جىكىدر . بۇ حايمە تأليف و ترجمە فعالىتى آرتىراچق و بىزدەدە فائىدەلى و علمى اثرلى نەشىر ايلەمكە حىاتى و قەف ايلەينلەر آرتاجىقدەر .

حەرف اقلاقىي منور زەمرە يە چوق اھمىتلى برو ظيفە تىخىمەل ايدىيور. ھېمىز بوسىر فەرلە يازىلىش شەكلەرە كەندىمىزى آلىشىرىمقلە برابر باشقۇلارىنەدە بوسقۇرى او كەرەتىك مجبورىتىدەيىز. بۇ اقلاقى

يىك تورك حەرفلىرىنىڭ بىر آن اول تەممىمىي اىچىن يايپىلاجق تىدىپلىرى دوشۇنلىك كۈنلەك ئاك مەهم مېئىلەسىدەر . منور و خلق كەتلەسەنە يىك الفبامىزى يايق اىچىن يالكىز بونلەن شەكلەرەنى او كەرەتىك كافى دىكىدر . بوسىر فەرلە يازىلەن كەلمەلە كۆزلىرى آلىشىرىمقل و هەرسىدە بوشەكلەرە معنا آراسىنە ذەنەن ارتىاط تأسىس ايتىرىمك جەڭ و جەھەلە اعтиاد تامىن ايلەمك لازمەر . بونك اىچىن ھەصف خەلق بوسىر فەرلە يازىلىش كەتابلەرى، مقالەلەرى مەتادىيا او قوماسى اىچىب ايدەر . او حالدە ھەوطنداشە تىرتىب اىلەين وظيفە بوسىر فەرلە يازىلاجق كەتاب، مجموعە و غەزەلەرى مەتادىيا او قومق اىچىن تەھالك كۆسەتەزەمك و حەكومتە خادىايش دە ھەسوپە اىچىن مەتادىيا فائىدەلى كەتاب، مجموعە نەشىر ايتىرىمكدر . دىمك او لوپىور كە يىك الفبامىزك توليد ايدەجى كەپپەلەن و فيضلى اقلاقە ايمان ايدەن ھەر كس كەندىنە لازم كەن اعтиادى وجودە كەتىرمك او زەرە مطالعە يە حەسر ايدەجى زمانى تىيىدە مجبورىدر . دىكىر جەتىن بوسىر فەرلە خلقە نەشىر و ظيفە سەنە درعەدە ايدەن حەكومت دە خلق اىچىن جاذب و فائىدەلى يىك يىك اثرلى نەش ايتىرىمك اىچىن ھەتۈرلۈ معاوتنى يايلاچىقدەر . بوندن نەتىيىجە حاصل او لاچق؟ بىر كە و طنداشلىرىدە مطالعە ذوقى، مطالعە انھامك واعتىادى آرتاجىقدەر . دىكىر جەتىن بوسىر فەرلە ئاك فائىدەلى و ئاك لازم اثرلىنىڭ نەشىر سایەسىنە مەفيىد فەكرلەنە ئەملىكتەن يايلىمش او لاچىقدەر . بوسقۇرى ئاك تورك الفبە سەنى يىلشىرىمك اىچىن

غُلط سرای رسیم سرکیسی

بسیط ... بوکا مقابل « صیفیه ده » سرکینک نوعنده اک موفق اثرلرندن بردیدره . صنعتکاره یوانی تعریفک ناصل کستاخلاق او له جنی پک ای بیلیرم ، بنی معذور کورسونلر .

عارف بدیی بک اثربی صباحک پک خصوصی برکورونویشی ... چرخلرینی دوردورمنش ، خالاطلرینی دوشورمنش واپورلرک ، روز کارلردن ، قیرطنه لردن امین سکوتی کورمک ایستهین بر بحریه لینک کوزل براثری ...

فخیمان بک ابدزنده شاعر جلال ساهری ، دوستله قاپیلمادن چیز نتابلوسی هیجانله سیرایدە جاک معشوقه لر یوقیدر دیرسکز ؟

حسن و جیه بک جدا چالیشان بر رسامزدرو ، ایک دره تصویری ده بوتون رنکلریله ، صیچرا یه حق ویا سکوتی غیدبلاسیویه جککش حسنی ویز کورونز قورباگه لریله قوش دیلی دره سی ... او ، موقیتی کورولتووده آرامیان بر صنعتکاره زدر .

ملک جلال امضای کوچوجوک طابولر بر آز غریب بر تواضعک ، مجھول بر ترددک عکسلى کی ... استغناک درجه سنه باقکز که آنچق ده بردن مؤثره انتقال ایده بیلیورسکز . فقط هپسى ده کوزل .. عریان ، ایک عریان ، آز بافارسه کن بیتمه منش ، واژ پکیلمنش حسنی ویز اثرلر ، باز دوربرسه کنز ، بر شیئلرک جانلاندیشی حس ایدرسکز ، « منظره » ده بوبایا ییغینلرنده خشین بر طبیعت یاشار ، چوچو قلر قادینک طانامی التزام ایدیلش ، کیم بیلیر ...

نامق اسماعیل بک حکم باشناک یالیسی ، انفس دره آه آقشام وقتلری بوغازک آقه دن بورولش صولینک کنارنده دوشونن اسکی یالیلر ... قیصقانج دیوارلرک آرقاسته برد دمت قارانلرک کی صوصان آغازلر ، بر قایناق کی دورغون مولره . بوتابلو سین سزدره دیوارلر اوقادار قایندرکه بر آیاق سسی بیله دویمازسکز ، کوکده بیلیلیز بیله کوزوکمز . خاییر بوبیه رلوچ ناک کورديکی بوسفور دکل ، بزم آناتولی حصانی عز ... نامق بک لاله دورنده بر آماتور دی ، بوندہ اینجه ، حسلی بر شاعر ددر . عشق اولسون ..

نظمی ضیا بک اک صوک سویله مکله خطایستدم ، بوتون اثرلری ماھرانه و موققدر . بحث ایمه دیکارم کوره مدیکارمدر ؛ اونلرک اینچنده کیم بیلیر نه قادار ایلری واردر ؛ ایک ساعتک بر تدقیفک ویردیک فکرلره فضله قیمت ویریلز .

7 آگوستوس 1928

ف. مهرلی المیر

اک کوزل و موفق طوپلاندینی برتابلو ... بوائز صاحبی آور و پاده ک مسلک داشلریله یان یانه کتیره بیلیر . اکر مقصود ایزرسه مصرع بر جسته کافیدر دین قناعتمنه رام او لور سهق ... تفکر چالیشیلما مش تائینی بیلیر . بوکورونویش صنعتکار ایچون تهلکه بیلیر .

اسماعیل حق بک قلامیشندن بحث ایتکدن جداً ذوق بولیورم . اونه طانلی رنک ، کلیسیانک اوستنده ک چنار آغازلری ، آقشام دکزینک اوستنده ک رخاوتکار صیحاق دومانلر ، او آقشام حزنی ... دکردن کلن طویلی هوایی انسان تنفس ایدر کی او لیور ، چوچ کوزل ...

حامد بک کنج قادین پورته سی سرکینک جداً اک موفق اثرلرندن بیلیر . او دوداقلرک قباریشی ، او قاشلرده ک اغبار ، او دوریشده ک لاقیدی ویا لطفاً کی پوز ویریش ... جداً صنعتکارانه در . حقیق صنعته واصل اولشلرک تواضعیله کورونه دن یاشایان حامد بک تبریک ایدرم .

حکمت بک افندی آورو پاده ده یاشاسه بی دی ینه بر استاد او لا بیلیر دی . دورغون صولوده ک بیک بر رنک ، کیمسه سز ، اشخاصیت یاشایشی او قادار قوتله عکس ایتیرن فیرچاسی هر حاله استقباله قالا . جقدر . بوائز لرک هپسی ده معنادر ، بویالرک قول الانبلیشی ، دنکلرک یان یانه کلیشی ، سورولوش طرزی تام برخواجه اثیرد . واضح و منقدحدر .

خلیل پاشا حضرت لرینک اثرلری ده بویله در ، اویله امین فیرچه ...

روحی بک بالحاصه « یاغموری هوا » سی انفس ... او تلرده ، دالرده چیسه له نن یاغمور ، ناصل ساده جهه یاغیور ، بو ازده بوتون بر عمر وار ... صنعتکار او راده جا کتیک یاقا سی قالدیرمش ، آغیر آغیر نفس آلیور دینله بیلیر . فرانسز اکسپوزیسیونی بویله بر تابلویه مشهور اولا یادی بختیار او لور دی .

عسکری لیسی سی خواجه سی سایی بلکلو کسمبورغ با پچه سنک کوشلری کوستیریور ، او راده بر تو رلو بیله مدیکمز فرانسلر . قارشی قارشی یه در ، مصنوع چشمیه بکوشه سی ... ایک ازده این در .

سرمند بک له واسی غرب ده اکثريا قول الانیلان بر طرز ترسیم در ، موضوع ده قلاسیک در . فقط نیچون آز امتنایدیلش تائینی بر ایشور ... چوچ او غر اشیامش حسنی ویردیرمک نه قادار فنا ایسه آز اعتماده اویله ... سعدی بک کوک صو دره سی کوزلدر . معلم شوکت بک بوتابلو لری ده اسکی برخواجه تک

وضوح و منقحیتی حائزدر .

علی سامی بک اسکی مکتبی دیداقیک معنایی اعتباریله بک ای در .

عمر عادل بک ترددی چوچ فنا ... ایچریده ک او داده بکلرینک یانه کیتمک ده ک ترددی ؟ ... بیلیمیور ، چهره ده ک معنا واضح دکلدر ، طرز ترسیم چوچ

چیقان تقدیلرک اوقادار تائینی آلتنده ایدم که ، چکن بو قادر سنه لره رغماً بزده رسمک بالعکس کری کیتیدیکنه ایشانق او زده ایدم . بو زیارت بنده درین بر تسلی اولدی ؟ فرانسز 1928 سرکیسی داها دون کورمش اولامک ویردیک بر قناعتله رساملی عزی اونلره یاقین بولقدنه ک ذوق تعریفه مقتدر دکلم . رنکلری قول الانقده ، تکنیک ده هر حاله بزبوکونکی غربلیلردن هیچی ده کری دکلز .

1928 پارس اکسپوزیسیونیله بوسنه نک غلط سرای سرکیسی مقایسه یه بالکن شونقطه لردن امکان یوقدر : او راده ک بنا شهرک اک معننا بیریدر ، سرای قریبه قوجا قوجا صالحوند ده بوتون دیوارلر طابولرله اور تولیدر ، صنایع تزینیه ، آفیش ، مطبوعات ، قاریقا تور ، رومان ، حکایه رسملرینه عائد دائره لر بوتون دولودر . بو رسملری یاپان ، تشنیر ایدن ، هر حاله پک کوزل قازنان بیکارجه رسام واردر ، اوقادار که سرک هیئت همیزه سنجه قبول ممکن اولیان بر جوک رسملر منارترده ، سو قاقدره ، قالدیر علیرده ، بادها تشنیر اولوندی ، و در حال صایله دی؛ صنعتک الفاتله بو قادر علاقه دار اولدینه بحالی کورمدن ایشانمازدم .

ایشته پارس واستانبول رس سرکلرینک آیریلان نقطه لری ... صنعتکار اولق اعتباریله بزمکیلر هر حاله اونلره پک اعلا برابر بورویه بیلیر . بو هتلرده تقدیک مطلق اولدینه قائم ، ایشته بوقناعتله انطباعی عزی یازمده جداً بر ذوق بولم .

چالی ابراهیم بک اوج طابولایله اشتراك ایشلر . کندیلری ملکتک طانینمش استادلرندن در . فقط بن « نه دیکیش دیکر کن » دن ، « نه ده دوش یا لار کن » دن برشی آ کلایامد . صوک زمانلرده چوچ اعتمادز چالیشیورلر . برسی بر تر زیخانه ره قلامی دیکری بر تر موسیون فابریقه سنه اولدینه صرف پاره نک تر زل او له بیلیر .

احمد بک در تر قرده شلر په بیزاری بشبل رنکلرک کارلر علاقه دارلر ، طانلی کله مش دکلدر . کرچه سربست آلتون اساسنه عودت ایدیلوب ده پاره قیمتده استقرار حاصل اولونجه صرف پاره نک تر زل قیمتی یوزندن متکون او کارل قالمیه جقدر . فقط حرب زماننده ک او مبذول اعتباره ده سربست آلتون اساسی هیچ مساعد دکلدر . مساعد اولامی در که تجارت و صنایع عالمنده بواسسه قارشی بر خصوصت ادامه ایشکده در .

* * * سربست آلتون ، قامیو آلتون ، کولچه آلتون اساسلرینک له و علیه نده سرد و ادعا ایدیل منافع و محاذیری ده کله جاک بمقابلده ایضاً ایده جکز . نامه ذکر